

zien, dat gij altijd moordenaren der profeten geweest zijt en daardoor tegen God en tegen Zijn Woord gestreden hebt. Zoo heeft dan het bloed van onzen Heere Jezus, dat de zaligheid moest zijn van heel de wereld en zelfs bijzonder van de Joden, omdat het eerstgeboorterecht hun toekwam, wraak geroepen tegen hen.

Maar wij moeten nu leeren ons daarin te dompelen en God te bidden, dat het over ons op een andere wijze kome, en over ons en over onze kinderen bijzonder, zoo nl. dat wij daardoor gewasschen en gereinigd worden. We moeten inzien, dat wij verfoeilijk zijn voor God vanwege onze zonden, totdat wij gewasschen worden en verdragen dat het bloed hetwelk eenmaal tot onze verlossing vergoten is, over ons kome en wij er mee besprengd worden door de kracht des Heiligen Geestes (zooals de heilige Petrus zegt in zijn algemeen zendsbrief). En wij moeten ons wel wachten de genade te verwerpen, die ons door God wordt aangeboden, van welke de Joden beroofd zijn, omdat zij ondankbaar waren en niets hebben gedaan dan meer en meer Zijn wraak in te roepen. Laten wij dan heden gezind zijn om de reiniging van onzen Heere Jezus Christus aan te nemen, dewelke slechts door het geloof kan worden toegeëigend, en God bidden, dat wij niet tevergeefs deze afwassing ontvangen hebben, maar van dag tot dag worden gereinigd van alle onze vlekken. En het behage onzen God deze zuiverheid, welke ons verworven is door onzen Heere Jezus Christus, te doen gelden totdat wij gekomen zijn in Zijn Koninkrijk, waar wij van alle bederf onzer zonden zullen ontdaan zijn.

Matth. 27 : 27 - 44

Toen namen de krijgsknechten des stadhouders Jezus met zich in het rechthuis, en vergaderden over Hem de gansche bende.

En als zij Hem ontkleed hadden, deden zij Hem een purperen mantel om; en eene kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten zij die op Zijn hoofd....

En uitgaande vonden zij eenen man van Cyrene, met name Simon; dezen dwongen zij, dat hij Zijn kruis droeg.

En gekomen zijnde tot de plaats, genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats, gaven zij Hem te drinken edik met gal gemengd....

Toen werden met Hem twee moordenaars gekruisigd, één ter rechter-, en één ter linkerzijde.

En die voorbijgingen, lasterden Hem....¹⁾

Gelijk wij hierboven aangestipt hebben, moeten wij het nog beter bezien, dat het Koninkrijk van onzen Heere Jezus Christus niet van deze wereld is. Want wij zien, hoe Hij in smaadheid geweest is, dat men met Hem heeft gespot, en dat Hij, in plaats van een koninklijk diadeem, een doornenkroon heeft gedragen; dat Hij in plaats van een scepter een rietstaf heeft gehad, en daarna is Hem al wat men zich maar voorstellen kan om een mensch schande aan te doen, aangedaan. Als wij dan ook onze gedachten laten blijven bij hetgeen hier verhaald wordt, zal dat ons een oorzaak van ergernis zijn, om ons te vervreemden van onzen Heere Jezus Christus, en bijgevolg van alle hope der zaligheid. Maar we hebben door geloof het geestelijk Koninkrijk te beschouwen, waarvan hierboven melding gemaakt is; en dan zullen wij tot de conclusie kunnen komen, dat

¹⁾ Calv. Opera XLVI, 901—914.

onze Heere Jezus Christus, hoewel de menschen met Zijn koninkrijk den spot drijven, niet ophoudt altijd geprezen te worden naar Hij het waardig is, en voor God en voor Zijn engelen. Zelve hebben wij in onze herinnering terug te roepen, dat de Zoon van God in Zijn persoon zoo behandeld is om over Zich te laten komen al den smaad, dien wij verdienen. Want wat kunnen wij voor God brengen zoolang wij bezoedeld zijn met onze ongerechtigheden? Maar aangezien onze Heere Jezus verdragen heeft, dat men Hem in het gezicht spuwde, Hij heeft willen geslagen worden, Hij allen smaad heeft aanvaard, zoo worden wij heden erkend en aanvaard als kinderen Gods; en daarin bestaat ons vertrouwen.

Zelf hebben wij ook altijd te overwegen, dat God ons ertoe brengen wil om te meer door onze zonden geraakt te worden, om er een schrik en afschuw voor te hebben, als wij zien dat de Zoon van God, om ze te verzoenen en om ons genade en vergeving te verwerven, zooveel heeft moeten verduren, en dat de Hemelsche Vader Hem niet gespaard heeft. Wanneer wij dan zien dat de schande onzer zonden zoo groot is in den persoon van Gods Zoon, hebben wij ons wel te verootmoedigen en in ons zelf heelemaal beschaamd te zijn. Intusschen moeten wij ook moed grijpen, en in zulk een geloofsvertrouwen gegrond zijn, dat wij niet twijfelen, wanneer wij voor God komen, dat onze Heere Jezus Christus ons genade heeft verworven, toen Hij verdragen heeft om onzentwille zoo geminacht te worden. Want Hij heeft ons in dezen weg glorie en aanzien verworven voor God en Zijn engelen.

Nu wordt hier gezegd, dat onze Heere Jezus Christus weggeleid is naar een plaats, die genaamd wordt Golgotha, hetwelk is gezegd Hoofdschedelplaats. Het Hebreeuwsche woord, waarvan deze naam afgeleid is, beteekent rollen; maar zij hebben er dit gebruik van gemaakt, omdat, wanneer een lichaam tot ontbinding overgaat, men het hoofd heelemaal uitgedroogd vindt als een bol die rollen kan. Men noemde dus deze plaats Golgotha, omdat daar veel misdadigers waren gevonnist, en men hun schedels zag.

Hier moeten wij ons te binnen brengen, wat de Apostel zegt in den brief aan de Hebreëen, dat onze Heere Jezus Christus buiten de stad geleid is, zooals gewoonlijk met de offeranden gebeurde, nl. met die welke men verbrandde, en welke bloed gebracht was in het heiligdom, om de zonden des volks uit te wisschen. Nu stond er, dat zoo'n offer als 't ware een vloek was; het moest dus ver

weggeworpen worden. Ziet nu Gods Zoon, die deze omstandigheid op Zich heeft willen nemen, opdat wij weten mogen, dat wij nu in der waarheid zijn verlost, en voor God vrijgesproken. Want wij verdienen dat God ons verwerpt, ja dat Hij over ons Zijn schrikkelijke wraak doet komen, zoolang Hij aanschouwt hoedanigen wij zijn. Er is dus geen ander middel om genade te verkrijgen, dan dat wij komen tot onzen Heere Jezus Christus, en dat wij daar al onze toevlucht hebben, naardien wij verlost zijn van zulk een last, toen Hij als vervloekt en verafschuwd heeft willen worden voor ons, opdat wij gunst bij God zouden vinden en wij Hem welgevallig zijn.

Want hoewel Pilatus, Zijn rechter, Hem meerdere malen had gerechtvaardigd, moest Hij toch in Zijn persoon ontvangen al wat vereischt was om ons vrij te koopen; want Hij was onze Borg, en moest in alles en overal voor ons verantwoording doen. Zoo dan, na te hebben verstaan dat onze Heere Jezus zoo verworpen is, als was Hij onwaardig tot het gezelschap der menschen te behooren, ja, als was aan Hem zulk een besmetting, dat Hij niet verdragen kon worden — dat ziende, zeg ik, moeten wij leeren Hem te volgen, en de wereld te verzaken, zooals wij in dit Schriftgedeelte daartoe opgewekt worden. En als wij moeten bespot worden, en men snijdt ons af als verrotte leden, en men verafschuwt ons, laten wij het alles geduldig verdragen, de oogen neerslaande, totdat de dag komt dat onze droefheden worden verkeerd in vreugde, en God de tranen van onze oogen zal afwisschen; en zelfs, dat men ons nu als een schande acht, ons in heerlijkheid zal worden veranderd. Want het is zeker, dat alles wat wij verdragen voor onzen Heere Jezus Christus, meer eerbaar is voor God, dan al de praal van deze wereld. Dat hebben wij dus bij deze schriftuurplaats te onthouden.

Nu voegt de Evangelist erbij, dat onze Heere Jezus bespot is door al degenen die daar voorbij gingen, vooral door de priesters en de schriftgeleerden en huns gelijken. En wat is daartoe de aanleiding geweest? Ze zeggen: Als Hij Gods Zoon is, dat Hij afkome, en dat Hij Zichzelf verlosse, want Hij heeft anderen wel verlost; als Hij Israëls Koning is, dat Hij het toone. Hier zien wij een verschrikkelijke verblinding bij deze ongelukkigen, die van Satan bezeten zijn, zoodat ze gevoel noch gave der onderscheiding meer hebben. Neem eens die priesters, die Gods engelen moesten zijn, want Hij had hen tot dezen dienst bestemd, dat Zijn Woord en Zijn wil door hun mond werden bekend gemaakt. Neem die schriftgeleerden, die in de wet geoefend zijn, en toch toonen zij, waar zij

denken onzen Heere Jezus te vernietigen, dat zij met voeten treden heel de Heilige Schrift en heel den godsdienst, waarin zij zich beroemden. Toen men hun vroeger van den Messias gesproken heeft, hebben zij zeer wel weten te antwoorden, dat Hij in Bethlehem moest geboren worden. Zoo hadden zij ook moeten verwittigd en bekend zijn daarmee, dat de Verlosser, Die hun beloofd was, zulk een dood moest ondergaan; dat was geen duistere zaak. De uitspraak van Jesaja was even duidelijk als deed men een verhaal van wat onze Heere Jezus heeft verduurd. Zij moesten dus weten, dat het onmogelijk was beter de dingen te beschrijven dan de profeet gedaan heeft, hoewel hij er zoo langen tijd tevoren van gesproken heeft. En dan zijn er nog, zoowel bij Zacharia als bij Daniël, de uitspraken dat God Zijn volk moest vergaderen en Zijn Kerk weer oprichten langs zulk een weg, nl. dat de Verlosser allen smaad en vloek voor het oog der wereld droeg. Hoe beleedigen zij dan den Zoon van God, wanneer Hij Zich kwijt van Zijn plicht, gelijk dat genoegzaam uitgesproken is door de profeten? Zoo zien wij, dat Satan hen heeft vervoerd, wanneer zij vergeten alles wat zij tevoren geweten hadden.

Daarom moeten wij er aan denken, zoo in Gods vreeze te wandelen, dat wij, na Zijn Woord gesmaakt te hebben, Hem met eerbied aannemen, en gehoorzamen aan onzen Heere Jezus Christus, Die ons daar wordt voorgesteld. Want ook is het in Hem, dat wij alle volkomenheid van heilsgoederen vinden, nl. als wij in ootmoed tot Hem komen. Want als wij meenen met God te kunnen spelen, zal onze stoutheid loon naar werken krijgen, zooals wij hier lezen over die ongelukkigen, die zoo door hun razernij vervoerd zijn.

Intusschen hebben wij onze winst te doen met deze lasteringen, door er de omgekeerde richting mee uit te gaan. Want, overmits onze Heere Jezus onze Koning en ons Hoofd heeft willen zijn, daarom heeft Hij Zichzelf niet verlost. De vijanden hebben naar waarheid gezegd: Dat Hij Zichzelf verlosse, als Hij Israëls Koning is. Maar Hij moest in Zijn persoon lijden, om ons zaligheid te verwerven. Waarom heeft dan onze Heere Jezus Zichzelf niet gespaard? Waarom heeft Hij een zoo bitteren en zoo smadelijken dood doorstaan, dan wijl Hij dat moest, opdat wij door zulk een losprijs bevrijd zouden worden? Wij hebben dus al de trawanten van den Satan te bespotten, en al zijn schurken, die deze lasteringen uitbraakten, welke de Evangelist meedeelt, en ons te meer te verzekeren, dat wij waarlijk een Koning hebben, die onze zaligheid boven Zijn eigen

leven gesteld heeft, en geleden heeft alles wat noodig was tot onze verlossing, en op niets gezien heeft, dan om vrij te koopen wat verloren was. Want wij verkeerden in een wanhopigen toestand, als Gods Zoon ons in onzen staat en omstandigheden gelaten had. Maar, wanneer Hij zoo neergestort is in den dood, ligt daarin onze verlossing; wanneer Hij alles zoo geduldig doorstaan heeft, ligt daarin de oorzaak, dat God nu Zijn sterke hand uitsteekt om ons, naar wij het noodig hebben, te helpen. Zoo heeft dus onze Heere Jezus daar als van God moeten verlaten zijn, opdat wij heden zouden merken, dat Hij voor onze zaligheid waakt, en altijd gereed zal zijn ons in den nood te helpen, wanneer wij het Hem vragen.

Leeren wij intusschen ook ons te wapenen tegen dergelijke verzoeken, wanneer de duivel ons zal komen aanvallen, en ons zal willen wijs maken, dat God ons in den steek gelaten heeft en Hij ons den rug heeft toegekeerd, en dat het op teleurstelling uitloopen zal op Hem te hopen. Laten wij het dan weten, dat Jezus Christus de ware beschermer is van alle geloovigen, en dat Hij ons den weg gewezen heeft tot hetgeen wij moeten doen, en dat er daarom wel reden is, dat wij aan Hem gelijkvormig zijn. Hij heeft verdragen, dat zulke lasteringen tegen Hem uitgebraakt zijn, en toch is Hij er standvastig onder gebleven, zoodat hierdoor de overwinning voor ons is verworven. Strijden wij dan nu, wanneer de duivel ons komt lastig vallen, om ons geloof onderstboven te keeren en om ons de deur toe te sluiten, opdat wij geen toegang meer kunnen hebben tot God, alsof Hij ons heelemaal vergeten had. Volgen wij onzen Heere Jezus Christus, en wachten wij het uur af, dat God Zijn arm uitstrekt om te toonen dat Hij ons barmhartig is, en dat Hij ons ten Vader is, ook al duldt Hij voor een tijd, dat wij zoo bestreden worden.

Zoo staat het dan met dien schimp en spot, welke men wierp op onzen Heere Jezus Christus. Er is nog meer: Hij heeft op God vertrouwd, dat Die Hem uithelpe, indien Hij Hem lief heeft. Dit was reeds afgeschaduwd in den persoon van David, want deze zelfde woorden zijn gezegd, als David zich beklagt, dat zijn vijanden aanleiding genomen hebben om de tong tegen hem uit te steken en hem als het ware den voet op de keel te houden, hem verwijtende het geloofsvertrouwen dat hij in God had gehad. Nu is dat zeker de doodelijkste wonde, welke Satan ons kan toebrengen. Want gelijk het leven van de menschen rust in de ziel, rust het geestelijk leven in het geloof en in de toe-

vlucht die wij bij God hebben door te steunen op Zijn beloften. Als wij daarvan beroofd worden, is het met ons gedaan en dan zijn wij heelemaal verloren en neergestort. Daarom heeft ook Satan getracht het geloof omver te werpen, dat onze Heere Jezus in God Zijn Vader had gehad. Weliswaar heeft Jezus Christus met een andere kracht gestreden dan wij kunnen, want Hij is aan geen ongeloovigheid onderhevig geweest. Maar, al zij dit zoo, toch heeft Hij gevoeld welk een woede er in deze verzoeken lag. Want gelijk de duivel tevoren dergelijke dingen beraamd had, zoo verdubbelt hij ze nu nog door zijn trawanten. Hij had tegen Hem gezegd: Als Gij Gods Zoon zijt, laat dan deze steenen in brood veranderd worden, en eet, want Gij zijt een uitgehongerde stakkerd. En ziet Gij niet, dat Gij het moet onderzoeken, of Gij eenige kracht hebt of niet? Nu is Jezus daarbij niet ongevoelig geweest, echter niet meer dan wanneer men Hem hier het vertrouwen verwijt, dat Hij in God had. Zoo moeten wij nu, hoewel wij niet een gelijke kracht hebben om zoo weerstand te bieden, dat wij niet komen te bezwijken, toch niettemin in Hem versterkt worden, wetend dat het voor ons en voor ons profijt geweest is dat Hij zulke aanvallen heeft overwonnen en te boven is gekomen.

Ook is er dit nog, dat zij zeggen: **A n d e r e n h e e f t H i j v e r l o s t e n H i j k a n Z i c h z e l v e n n i e t v e r l o s s e n.** Wij zien opnieuw hoe zij overgegeven zijn in een verkeerden zin. Want was het niet een stellig en onfeilbaar teeken Zijner goddelijke kracht, dat Hij anderen heeft verlost? Jezus Christus had de dooden opgewekt; dat was hun niet onbekend; Hij had het gezicht aan blinden teruggegeven; Hij had de lammen, de kreupelen, zelfs de bezetenen genezen. Ziet dan Jezus Christus, Die de groote schatten Zijner goedheid en macht geopenbaard heeft in al de wonderen die door Hem gedaan zijn. En toch wordt Hem dit nog verweten.

Wij zien dus hoe deze arme uitzinnigen, zonder dat iemand hen dwingt, hun eigen rechter zijn, om zich alle verontschuldiging te benemen, zoodat wanneer ze komen voor den grooten rechterstoel van onzen Heere Jezus Christus, zij niets als voorwendsel kunnen bijbrengen. Want door hun eigen mond zijn ze reeds veroordeeld. Als onze Heere anderen heeft verlost, is het zeker dat Hij Zichzelf zou kunnen verlossen, tenzij Hij anderen boven Zichzelf stelde. Wat kan men daarin opmerken dan een verwonderlijke goedheid, dat Hij, naar den mensch gesproken, neergestort heeft willen worden om ons

uit de diepten der afgronden op te trekken; dat Hij heeft willen lijden alles wat wij verdienen, om ons daarvan vrij te maken. Kortom, Hij heeft al het tijdelijk welzijn verzaakt, d.w.z. dat Hij Zijn eigen leven niet heeft verkoren. Hij heeft Zijn eigen persoon niet willen sparen opdat wij verzekerd zouden worden van ons eeuwig heil en daarvan zulk een onderpand en zulk een betaling zouden hebben. Te meer moeten wij dan in ons geloof bevestigd worden; en wanneer wij zien hoe alles wat de duivel beraamd heeft om ons te verontrusten en te verhinderen tot onzen Heere Jezus te komen, ons voorts dienen moet om ons te verzekeren, zoo moeten wij onze winst met dat alles weten te doen.

Nu is het zeker, dat de duivel al zijn pogingen aanwendt om ons in dit opzicht te belemmeren, want omdat hij weet waarin onze zaligheid ligt, legt hij zich daar bovenal op toe, ons daarvan te kunnen berooven. Want hij weet, als hij ons er toe brengen kan geërgerd te worden aan den persoon van onzen Heere Jezus Christus, dat het er mee gedaan is, en wij ondervinden dat maar al te zeer. Verder, al de ergernissen, welke de duivel voor ons oproept en ons voor oogen stelt om te maken dat wij ons afkeeren van den Zoon Gods, moeten ons dienen tot bevestiging. Want wanneer daar staat dat Jezus Christus anderen heeft verlost en Zichzelf niet verlost, is dat een uitspraak, die naar ons oordeel zou kunnen zijn om ons eenige minachting te doen opvatten voor den Zoon Gods, om Hem te verwerpen en onze hoop niet op Hem te stellen. Maar juist omgekeerd moeten wij weten, wanneer Gods Zoon Zichzelf niet in aanmerking genomen heeft en om Zijn eigen leven Zich niet bekommerd heeft, dat dit is, overmits Hij het heil der zielen voor zoo duur en kostbaar heeft gehouden, dat Hij Zich daarvoor heelemaal in de bres heeft willen stellen. Omdat het dan alzoo is, moeten wij vrijmoedig rusten op Hem om Hem aan te roepen, en heelemaal verzekerd zijn, dat Hij niet tevergeefs voor ons zooveel heeft geleden.

Wat nu hun zeggen betreft, **d a a r i s H i j D i e d e n t e m p e l a f b r e e k t e n i n d r i e d a g e n o p b o u w t** — er ligt een maar al te lage boosheid in, te verzinnen dat Jezus gezegd heeft dat Hij den tempel zou verwoesten. Maar Hij had gezegd: Breekt dezen tempel, en Ik zal hem ten einde van drie dagen weer opbouwen. Hij had dus niet aan Zichzelf de verwoesting des tempels toegedeeld, maar aan Zijn vijanden. En verstonden ze niet, toen ze Hem gekruisigd hadden, dat de zaak reeds in vervulling begon te komen? Want ze waren er niet onkundig aan, dat Jezus

Christus uitgesproken had dat Hij de ware tempel Gods was, wat Zijn menschelijk lichaam betreft. Want naardien Hij is God openbaar in het vleesch en Zijn goddelijk Wezen vereenigd is met Zijn natuur die Hij van ons heeft aangenomen, daarom, zeg ik, is het wel zeker dat al de volheid der Godheid in Hem woont, en Zijn lichaam verdient tempel genoemd te worden, meer dan die van Jeruzalem en meer dan al de hemelen. Nu hebben zij, zooveel aan hen lag, hem verwoest en Hij heeft hem ten einde van drie dagen weer opgebouwd. En zij waren dat ook niet vergeten, want zij weten het later best tegen Pilatus te zeggen. Maar daarin zien wij dat, als de duivel op de menschen beslag legt, hij hen zoo stompzinnig maakt, dat ze geen begrip meer hebben noch van goed noch van kwaad. Zij zijn vol van zulk een razernij dat zij op hol slaan, vlak tegen God in, alsof ze Hem heelemaal en met voorbedachten rade wilden uitdagen. Wanneer we dat zien, moeten wij ons vermaand weten, om te meer te wandelen in de vreeze Gods, als wij weten hoe Hij met Zijn wonderlijke kracht gehandeld heeft, om te openbaren dat niet tevergeefs Jezus Christus dit met Zijn mond had uitgesproken: Breekt dezen tempel, en Ik zal hem weder opbouwen. Want wij zien voor 't uitwendige en naar de algemeene beschouwing der menschen in Zijn dood slechts schande. Maar Jezus Christus heeft het alles in Zijn opstanding hersteld. Aangezien het dan zoo is, moeten wij te meer in het geloof worden bevestigd, en Satan met alles wat hij zal kunnen brouwen om ons tot wankelen en twijfelen te brengen, belachen.

Wat nu de woorden betreft, dat zij onzen Heere Jezus edik met gal en myrrhe gemengd hebben te drinken gegeven, het is wel te veronderstellen, dat dat gebeurd is naar de gewoonte van dien tijd om den dood der misdadigers te bekorten. Toch heeft Jezus Christus toen Hij er van geproefd had, niet willen drinken, want Hij wist dat Zijn ure nog niet gekomen was. Men had dus de gewoonte, voordat de misdadigers omhoog werden geheschen, hun dezen drank te doen toekomen, opdat het bloed vertroebeld werd en zij te eerder den geest gaven. Want dit soort dood was zeer wreed en zij hadden behoefte, daarin bijgestaan te worden. En inderdaad zullen wij hierna zien, hoe aan de roovers de beenderen zijn stuk geslagen en gebroken, opdat zij niet langer de marteling ondergaan zouden. Hoe dit ook zij, onze Heere Jezus heeft van dezen drank niet willen drinken, om te openbaren, dat Hij bereid was om in gehoorzaamheid

de omstandigheden te aanvaarden, welke Hem door God Zijn Vader waren bevolen. Weliswaar was deze dood zeer hard voor Hem, want behalve dat hij verschrikkelijk was, waren er de geestelijke folteringen, waarover we morgen nog, zoo het God belieft, zullen handelen. Dat alles kon dus onzen Heere Jezus Christus er wel toe brengen, den dood te verhaasten zooveel Hem mogelijk was. Maar Hij heeft Zich met alle gehoorzaamheid willen schikken om te verdragen, totdat Hij zonder eenig menschelijk middel verlost wordt. Zie dan in hoofdzaak wat wij hebben te onthouden.

Maar ook dit is er nog, dat in dit opzicht de Schrift is vervuld geworden, dat Zijn kleederen zijn verdeeld en men het lot er over heeft geworpen. David die een type was van Jezus Christus, slaakt een dergelijke klacht. Weliswaar is het bij wijze van gelijkenis, wanneer hij zegt, dat men gal en edik in zijn drank gedaan heeft en dat men zijn nagelaten kleederen heeft verdeeld en in zijn droefenis hem nog meer geprikkeld en beangst heeft, zooals wreede en onmenselijke lieden nog de arme verdrukten die niet meer kunnen, zouden willen lastig vallen. David gebruikt dan een dergelijke vergelijking, wanneer hij zegt, dat zijn „kleederen” ten buit zijn geworden. Hij spreekt hier van zijn vrouw en van zijn huis en van al zijn goederen en van al zijn waardigheden. Maar in den persoon van onzen Heere Jezus Christus moest dit alles aan 't licht treden. Men heeft Hem dus edik en gal gegeven opdat geweten zou worden, dat David waarlijk Zijn type is geweest en dat Hij de ware Verlosser was, die van alle tijden was beloofd. Want waarom is het koningschap opgericht in het huis van David dan met de belofte dat het langer duren zou dan de zon en de maan? Het gold dus dit eeuwig Koninkrijk, dat heden in den persoon van den Verlosser is opgericht. Want deze dingen, die als in schaduw en type in den persoon van David zijn geweest, hebben hun vervulling moeten vinden in Jezus Christus, zooals wij het hier zien.

Voorts wat betreft hetgeen de Evangelist er aan toevoegt dat zelfs de roovers, die met onzen Heere Jezus waren, met Hem gespot hebben, dat geldt slechts voor één, zooals bij Lukas blijkt, die deze dingen meer in den breede verklaart. Maar het is een vrij algemeene spreekwijze, evenals wanneer men zou zeggen: Men spreekt er zelfs over tot de kleine kinderen; al is er slechts één, zoo zal men toch het meervoud gebruiken; de vrouwen moeten zich er mee bemoeien — en er zal niet meer zijn dan één. Op deze manier wordt gezegd, dat onze Heere Jezus is gehoond en bespot en ge-

lasterd door allen, zelfs tot de kwaaddoeners toe. Want als men Hem tusschen de beide roovers heeft gehangen, is dat geweest om te meer de schande van Zijn dood te verzwaren. Weliswaar lag die reeds in de plaats, waar men gewoon was de kwaaddoeners te vonnissen. Toch heeft men zich met zulk een smaad niet tevreden gesteld, maar Hij moest erger en verfoeilijker beschouwd worden dan alle bandieten der wereld, als men Hem twee, aan weerszijden, meegeeft, om uit te spreken dat Hij de voornaamste van allen was.

En daarin is, zooals Markus zegt, vervuld geworden wat gesproken is door den profeet, dat Hij met de misdadigers is gerekend. En op welke plaats en rang zouden wij zonder dit rekenen staan voor God? Want wij kunnen geen genade verkrijgen zonder gerechtigheid. God moet ons haten en verwerpen, totdat we rechtvaardig zijn en gereinigd van alle vlekken en zonden vóór Hem. En opdat het zoo zij, kan God dan Zichzelf verloochenen? Kan Hij Zich ontdoen van Zijn heiligheid, gerechtigheid en zuiverheid? Zoo lang wij toch onze bezoedelingen voor Hem brengen, moeten wij verfoeilijk voor Hem zijn. Hoe zullen wij dan nu gerechtvaardigd worden voor God, tenzij dan voorzoover onze Heere Jezus Christus met de misdadigers is gerekend? Wij zijn dus bevrijd van deze positie, en God neemt ons aan en houdt ons voor welgevallig, als waren wij heelemaal rein en onschuldig, wijl onze Heere Jezus verdragen heeft, in zoo'n smaad en schande te zijn voor het oog der menschen. Dit is het dan in hoofdzaak, wat wij van de roovers hebben te onthouden.

Maar wij moeten ten slotte den nadruk leggen op hetgeen Lukas meedeelt, nl. dat de eene der roovers zijn makker bestraft, als hij hem zoo verhard ziet. Hoe? (zegt hij) zou het ook eens tijd worden of nog nooit, dat gij verootmoedigd werdt? Want nu zijt gij onder het vonnis en de straf die gij verduurt om uw wandaden en misdrijven; gij zijt een mensch, verzonken in alle vervloeking, en hoewel gij al den tijd van uw leven zoo verdierlijkt zijt geweest om een welbehagen in uw zonden te hebben, mocht ge nu wel beginnen te zuchten. Want de mensch, hoe hij zich ook misgaan heeft, ook al heeft hij al den tijd zijns levens plezier gemaakt en er nooit aan gedacht eens rekenschap af te leggen, al spot hij met de gerechtigheid en hoont haar zelfs, omdat hij meent ongestraft te blijven, toch moet hij, wanneer hij gegrepen is, een toontje lager zingen. Nu zijt gij, zegt hij, in groote foltering. Gij ziet dat God en de menschen nu met u afrekenen, ook beschuldigt uw geweten u, dat gij om uw misdaden lijdt; moet gij dan nog God bespotten? Dat

is een uitspraak, die wel bewijst dat deze roover onderwezen was door Gods Geest. Hoewel wij er spoedig meer van zullen zien zonder vergelijking, toch kunnen wij uit dit woord reeds beoordeelen, welk een leermeester de Geest Gods is, wanneer Hij zoo'n onderwijzing aan hen geeft die heelemaal afgedwaald, ja verdierlijkt zijn — zoodat zij niet slechts hun zonden erkennen en zich er toe voegen om genade te verkrijgen, maar tevens kunnen spreken als leeraars en menschen die sedert langen tijd in de Heilige Schrift waren geoefend. Want is niet het voornaamste van een betoog dat wij tegen zoo'n verhard mensch, die nog niet ophoudt tegen God te razen, houden kunnen, hetgeen hier deze arme roover doet? Maar hoe het ook zij, deze vermaning heeft niets gebaat dan om hem, die zoo van Satan bezeten was, te meer onverschoonbaar te maken. Maar als zij tot niets gediend heeft bij hem, tot wien zij gericht was, dan moet ze ons vandaag nog tot nut zijn.

Leeren wij dan God te vreezen, wanneer Hij ons nog spaart; maar bovenal, als wij door Zijn roede geslagen worden en Hij laat ons gevoelen dat Hij tegen ons vertoornd is, dat wij dan te meer getroffen worden om te zuchten, en dat wij ook standvastigheid hebben om geduldig onze beproevingen te verdragen, zooals wij zien dat de arme roover gedaan heeft, en ons niet gelijk de andere, in trots en woede verheffen.

Wat meer is, wij zien in deze twee als het ware spiegelbeelden van heel het menschelijk geslacht. Want wij zien de ellenden waarin wij zijn geraakt. Dit leven is als een diepte van alle jammeren en het zijn de vruchten van onze zonden. Want wij zijn in Adams val van den zegen Gods beroofd. Weliswaar gaat God nog in Zijn onwaardeerbare goedheid boven dien vloek uit, wanneer Hij Zich in velerlei opzicht nog altijd als Vader doet kennen en ons doet merken Zijn zachtmoedigheid en de liefde die Hij ons toedraagt en de zorg die Hij voor ons heeft. Maar toch hebben wij veel tekenen van onze zonden, en omhoog en omlaag moeten wij merken, dat wij door God vervloekt zijn en de dood is uiteindelijk gemeenschappelijk aan allen. Wanneer wij dan in deze wereld smarten hebben geleden, en allen onderworpen zijn geweest aan veel ziekten, aan hitte en aan koude en zijn gekweld op een of andere wijze, kortom wij hebben verduurd talloze ellenden, wat zal daarvan het einde zijn? Wij moeten tot ontbinding en stof wederkeeren. Nu zien wij echter sommigen die door God worden geraakt, zoodat de beproevingen die ze doormaken hun dienen ter zaligheid en nog omge-

wend worden tot hun hulp, zooals Paulus daarvan spreekt in Rom. 8. De anderen worden erger en in plaats van zich te verootmoedigen en getroffen te worden door eenig berouw, doen ze niets dan meer en meer zich te verbitteren, en tegelijk tarten zij den toorn Gods en steken het vuur nog meer aan om er door verteerd te worden. We zien dat dus. Daarom, laten wij de oogen slaan op deze beide roovers als op spiegelbeelden van heel de wereld. Want van den kleinste tot den grootste zijn wij allen schuldig voor God. En als wij allen samen lijden, wie zal zich in zijn onschuld beroemen? Wie is er die zichzelf zal kunnen vrijspreken? Waar wij dus in verdoemenis gestort worden, lijden wij rechtvaardig voor onze zonden. Intusschen doen wij evenwel niet allen gelijkelijk daarvan belijden. Want er zijn er die te meer verergeren, en hun weerspanningheid jegens God komt voor den dag. Zij knersen hun tanden, zij schuimen van woede en wreedheid en willen heelemaal niet tot deze veroordeeling komen. Of wel zij slaan op hol en toonen een weerspanningheid als om te zeggen, dat God niets bereiken zal en dat Hij hun niet de baas zal zijn.

Laten wij dan tot de conclusie komen dat, wanneer de arme zondaren tot zichzelf komen en zich verootmoedigen en schuld belijden en God de eere geven, verklarende dat Hij hen behandelt in alle billijkheid en recht, en dat er wel reden is om te dulden dat zij zoo gekastijd worden — wanneer, zeg ik, de arme zondaren tot dat inzicht gebracht zijn, laten wij dan weten dat God er Zijn hand in heeft en dat Hij hen geraakt heeft door Zijn Heiligen Geest en dat men daarin een oneindige goedheid kan zien, als Hij zoo degenen uit verderf en hel verlost, die reeds als in een hopeloozen toestand verkeerden. Kortom, wij zien nu in den persoon van dezen armen roover een voorbeeld van geloof, dat zoo uitnemend is als er ooit een is geweest. En te meer moeten wij in verrukking zijn en verbaasd over zulk een wonder als God gedaan heeft. Want in welken staat was hij? We zien hem vlak bij den dood. Hij verduurt vreeselijke folteringën. Hij wacht af, dat men hem de beenderen komt breken en stuk slaan, zoodat hij daar uiteengereten komt te hangen, wat nog een zoo verschrikkelijke en felle foltering is dat het was om hem verstand en geheugen te doen verliezen. Hij ziet onzen Heere Jezus, Die daar hangt als hij, ja met nog grooteren smaad. En toch, hoe spreekt hij? Niet alleen erkent hij zijn zonden om zich voor God te verootmoedigen, niet alleen verricht hij het werk van leeraar om zijn makker terug te leiden en hem op den goeden

weg te brengen, maar hij doet een belijdenis die verdient, als wij goed op deze omstandigheden letten, boven alle andere gesteld te worden, want hij zegt: **G e d e n k m i j n e r , w a n n e e r G i j i n U w K o n i n k r i j k z u l t g e k o m e n z i j n .**

Hoe kan hij bij Jezus Christus nog aan een koninkrijk denken? Hij hangt aan het hout, Hij is vervloekt door God en menschen. Want dit woord der Wet is uitgesproken door den mond Gods: **V e r v l o e k t z i j , w i e a a n h e t h o u t h a n g t .** En het is niet bij toeval gebeurd, dat God Zijn eenigen Zoon daarop gebracht heeft. Wanneer hij dan ziet, dat Jezus Christus daar is tot een vloek voor God en voor menschen, ja, als neergestort in wanhoop, voorzoover menschen het waarnemen konden, kan hij slechts bij zijn gevoelen blijven en zeggen, dat Jezus Christus Koning is, door geloof en geest. Hij ziet dus deze dingen, welke hem zouden kunnen afkeeren van den Zoon Gods en doen besluiten, dat het slechts dwaling en dwaasheid is op Hem te vertrouwen, en toch noemt hij Hem Koning, hoewel hij Hem in Zijn dood ziet. Hij zegt: **H e l p m i j , g e e f m i j l e v e n ,** want wanneer Gij aan mij zult denken, ligt daarin al mijn geluk. Wanneer wij dan al deze omstandigheden in aanmerking genomen hebben, is het zeker, dat het geloof, hetwelk in dezen roover was, even uitnemend is geweest als wat geweest is in welken mensch, die ooit geleefd heeft. En daarom moeten wij ons niet schamen zijn leerlingen te zijn. Want inderdaad zal de dood van onzen Heere Jezus Christus ons geen baat brengen, als wij niet in onszelve als veroordeeld zijn, opdat wij bij Hem de zaligheid verkrijgen, en wij kunnen niet voor God vrijgesproken worden, tenzij wij hebben beleden, dat er in ons enkel ongerechtigheid en onreinheid is. Overmits het dan zoo is, dat wij schuldig zijn voor God en ons eigen geweten ons oordeelt en veroordeelt, zoo moeten wij ons niet schamen dezen roover na te volgen, ziende dat hij ons een goede leermeester kan zijn.

En te meer moeten wij, nu onze Heere Jezus ten hemel gevaren is en bezit genomen heeft van de eere, die Hem door God Zijn Vader is gegeven, opdat alle knie voor Hem worde gebogen, niet aarzelen ons heelemaal aan Zijn hoede toe te vertrouwen en besluiten dat daarin al ons geluk ligt, nl. dat Jezus Christus aan ons denkt en Hij ons bestuurt en, aangezien Hij ons tot Herder besteld is, voor onze zaligheid waakt, opdat wij onder Zijn hand en onder Zijn bescherming beveiligd mogen zijn. En voorts, dat wij leeren geduldig de ellenden van dit tegenwoordige leven te verdragen, en

dat het ons niet weerhoude te komen tot onzen Heere Jezus Christus. De moordenaar is verhoord, gelijk we weten. Toch heeft hij wel degelijk den dood ondergaan, die zeer hard en verschrikkelijk was. Zoo ook moeten wij de geestelijke genade, die ons gegeven is in onzen Heere Jezus Christus en ons alle dagen aangeboden wordt door de prediking des Evangelies, zóó hoog schatten, dat het dient om ons al de angsten en moeilijkheden, verdrietelijkheden, onrust en aanvallen die we zouden kunnen hebben, te doen overwinnen, omdat al onze beproevingen verzacht worden, aangezien wij weten dat dat alles ons ten beste en ter zaligheid zal worden gekeerd door de genade van onzen Heere Jezus Christus.

Dat is het dus wat wij hebben op te merken. En ten slotte, laat ons hieraan verbinden het antwoord van onzen Heere Jezus Christus, wanneer Hij den moordenaar belooft, dat hij met Hem dien dag in het Paradijs zal zijn. Hoewel dus onze Heere Jezus nog niet opgewekt was uit de dooden en zelfs niet volbracht had alles, wat tot onze verlossing en zaligheid vereischt werd, toch spreidt Hij reeds de kracht en de vrucht van Zijn dood en lijden ten toon. Weliswaar is de volbrenging er geweest met Zijn opstanding, maar naardien ze met Zijn dood en lijden verbonden is en wij weten dat, gelijk Hij in de zwakheid Zijns vleesches geleden heeft, Hij alzoo opgewekt is door de kracht Zijns Geestes, en gelijk Hij geleden heeft voor onze zonden opdat wij vrij voor God zouden zijn, Hij ook opgewekt is tot onze rechtvaardigheid — wanneer wij, zeg ik, dat alles weten, laten wij dan niet te grooteren moed vrijelijk tot Hem gaan en niet twijfelen, of wij kunnen, wanneer het Hem behagen zal aan ons te denken en ons verborgen te houden onder de schaduwen Zijner vleugelen, Satan en dood en alle ellenden belachen en roemen in onze zwakheid. En hoewel wij naar de wereld armzalige ellendingen zijn, moeten wij toch niet nalaten ons in God te verblijden, omdat Hij ons door het geloof geeft te smaken de hemelsche glorie en die erfenis, welke ons voor zoo duren prijs verworven is en waarin wij, zoo wij er op hopen, niet kunnen teleurgesteld worden.

Matth. 27:45-54

En van de zesde ure aan werd er duisternis over de geheele aarde, tot de negende ure toe. En omtrent de negende ure riep Jezus met een groote stem: Eli, Eli, lama sabachtani, dat is: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

En sommigen van die daar stonden, zulks hoorende, zeiden: Deze roept Elias.

En terstond een van hen toeloopende, nam eene spons, en die met edik gevuld hebbende, stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken.

Doch de anderen zeiden: Houd op, laat ons zien, of Elias komt om Hem te verlossen.

En Jezus wederom met eene groote stem roepende, gaf den geest.

En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën van boven tot beneden, en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden, en de graven werden geopend, en nadat Hij opgestaan was, stonden vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, weder op¹⁾.

En uit de graven uitgegaan zijnde, kwamen zij in de heilige stad en zijn velen verschenen. En de hoofdman over honderd en die met hem Jezus bewaarden, ziende de aardbeving en de dingen, die geschied waren, werden zeer bevreesd, zeggende: Waarlijk, Deze was Gods Zoon²⁾.

Wij zagen gister, dat de spotternijen en lasteringen van Gods vijanden niet verhinderden, dat de dood en het lijden van onzen Heere Jezus Christus Zijn kracht voortbracht en toonde te midden

¹⁾ Naar de vertaling van Calvijn.

²⁾ Calv. Opera, XLVI, 913—928.